

Nøglerne til Himmeriget. Prædiken til 5.s.e.t.2022 den 17. juli i Aversi Kirke:

Alle skulle vi på vort jordelivs yderste dag, bæve tilbage for Himmerigets glans og herlighed – vi skulle bøje os dybt! Men vi er også båret af Guds kærlighed og nåde. Vi bliver holdt oppe, svævende i nye baner. Vi bliver lutret og forbedret, så vi kan nærme os lysets herlighed og ved ham formå at stige ind i den evige klarhed.

Vi er Guds hus og kirke nu, bygget af levende stene.

Vi er dem, der står og får nøglemagten alene.

Amen

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus: Da Jesus kom til området ved Cæsarea Filippi, spurgte han sine disciple: »Hvem siger folk, at Menneskesønnen er?« De svarede: »Nogle siger Johannes Døber, andre Elias, og andre igen Jeremias eller en anden af profeterne.« Så spurgte han dem: »Men I, hvem siger I, at jeg er?« Simon Peter svarede: »Du er Kristus, den levende Guds søn.« Og Jesus sagde til ham: »Salig er du, Simon, Jonas' søn, for det har kød og blod ikke åbenbaret dig, men min fader i himlene. Og jeg siger dig, at du er Peter, og på den klippe vil jeg bygge min kirke, og dødsrigets porte skal ikke få magt over den. Jeg vil give dig nøglerne til Himmeriget, og hvad du binder på jorden, skal være bundet i himlene, og hvad du løser på jorden, skal være løst i himlene.« Da forbød han strengt sine disciple at sige til nogen, at han var Kristus. Fra da af begyndte Jesus at lade sine disciple vide, at han skulle gå op til Jerusalem og lide meget ondt af de ældste og ypperstepræsterne og de skriftkloge og slås ihjel og opstå på den tredje dag. Da tog Peter ham til side og begyndte at gå i rette med ham og sagde: »Gud bevare dig, Herre, sådan må det aldrig gå dig!« Men Jesus vendte sig om og sagde til Peter: »Vig bag mig, Satan! Du vil bringe mig til fald. For du vil ikke, hvad Gud vil, men hvad mennesker vil.« Da sagde Jesus til sine disciple: »Hvis nogen vil følge efter mig, skal han fornægte sig selv og tage sit kors op og følge mig. Den, der vil frelse sit liv, skal miste det; men den, der mister sit liv på grund af mig, skal finde det. For hvad hjælper det et menneske at vinde hele verden, men bøde med sit liv? Eller hvad kan et menneske give som vederlag for sit liv?«

Matthæusevangeliet 16,13-26

Amen

Nøglerne til Himmeriget. Hvordan ser de ud?

Jeg går selv rundt med en nøgle om halsen, som skulle være Peters nøgle til Himmeriget. Den er ikke ret stor. Her i pastoratet har vi også nogle gode bud. Jeg har i alle tilfælde aldrig før set så store nøgler, som nøglerne til nogle af de kirker, som jeg er præst i.

Men jeg har også et par bud mere. Dem ser i på de billeder, som I har fået i hånden.

Det første af de billeder, I sidder med i hænderne, forestiller Jesus, som overdrager nøglerne til Himmeriget til Peter. Det er et freskomaleri – dvs. et maleri malet direkte på væggen, som vores egne kalkmalerier. Det er ikke af Michelangelo, som har udsmykket størstedelen af Vatikanet; deriblandt nogle af verdens mest berømte billeder – f. eks af skabelsen af Adam med fingeren, der rækker ned fra himlen.

Men billedet her er malet af Perugino (1448-1523). En anden meget berømt og talentfuld maler fra samme tid, som Michelangelo – renæssancen. Billedets titel er: **Kristus overlader Himmerigets nøgler til Peter.** Det er malet i 1481-1482.

Med dette freskomaleri opnåede Perugino sin største berømmelse. Det var specielt billedets perspektiviske dybdevirkning og den kunstfuldt arrangerede arkitektur, som bidrog hertil.

På billedet skildres, hvordan Peter overdrages det højeste præstedømme på jorden. Overdragelsen af nøglerne. Det er symbolet på kirkens magt og forklares direkte gennem den nedadgående linje fra Kristus til den knæbøjende apostel Peter. Blandt de omkringstående vidner skal en del ansigter være portrætter af forskellige mennesker, der levede på den tid, hvor billedet blev malet. I den højre side, skulle der være et portræt af kunstneren selv.

Det andet billede forestiller en nøgle. Det kommer fra Nationalmuseet og er en kopi af et smykke fra Vikingetiden. Det er altså fra en helt anden tidsalder; ca. 500 år tidligere. Ikke bare er det fra en anden tid, men også fra nogle helt andre breddegrader; nemlig vores egne. Det er fra den tid, hvor Kristendommen begyndte at vinde indpas og langsomt kom til at erstatte Asatroen. Altså troen på Odin og Thor.

Renæssancen var en tidsalder, hvor antikken og de 1000 år gamle tænkere som Platon og Aristoteles blev "genopdaget". Det var også en tid, hvor tid og rum – og det, der kunne måles og vejes fik en afgørende betydning. Derudover blev fjernere og fjernere egne udforsket og kolonisationen begyndte så småt begyndte på dette tidspunkt. Vikingetiden var derimod anderledes krigerisk. Det var også en tid med masser af udvikling, men en helt anden slags.

Når vikingerne var i kamp – og det var de tit, så bar de det smykke som en beskyttelse mod at komme i Helvede. Når de havde dette smykke på, mente de at kunne få adgang til Himlen.

Indgangen til Himmeriget er, som jeg citerede H.C. Andersen i min bøn til indledning på prædikenen, forbundet med en prøve. En prøve, hvor mennesket står ydmygt overfor Gud, men samtidigt bliver rensat af Guds nåde.

Du bliver set ud fra, det som Gud ser og ikke i forhold til om du har fejlet. Det bliver op til hvert menneske at leve op til det som Gud ser.

Der er en dom over mennesket, men der er også en kærlighed, som gør, at hvert menneske kan være den person, han eller hun er.

Himmeriget har fulgt os gennem århundrederne. Og folk har tænkt: Hvem er det egentlig, der kommer ind? Er det de kærlige mødre? De strenge fædre? Dem, der laver is i Paradis? Hvem er det?

Den franske filosof Voltaire har sagt: "Der er tre ting, der undrer mig, når jeg kommer i himlen: Det *første* er, at de mennesker, jeg troede ville være der, er der ikke. Det *andet* er, at de mennesker jeg møder, dem havde jeg ikke regnet med at møde dér. Det *tredje* ting, som jeg undrer mig mest over er, at jeg selv er der."

Det er faktisk ret godt sagt. Han har sagt det med et glimt i øjet, for vi ved alle sammen godt, hvor dårlige vi er til at leve op til at være gode ved hinanden og til at sprede nåden i verden. Vi ved godt, hvor ofte vi har slukket lyset i andre mennesker, og derfor tænker vi: "kommer jeg nogen sinde ind?"

Men overraskelsen er: du bliver ikke dømt ud fra jura. Du bliver dømt ud fra nåden. Fra kærligheden.

Meningen er, at den nåde skal synke ned i os og komme ud. Den skal komme ud der, hvor vi færdes. Vi skal lade os gribe af den tilgivelse, som Jesus siger, at han vil give os.

Det kan vi trænge til at høre i mange sammenhænge.

...

Forleden dag var jeg på kunstmuseet Nivågård, som ligger i Nordsjælland ikke så langt fra Helsingør. Jeg var nysgerrig på at se en kunstudstilling, hvor værkerne var udført af en nonne, som havde fået fine anmeldelser. Udstillingen hedder: Someday is Now – en eller anden dag er NU!

Kunstneren, Frances Elizabeth Kent (1918-1986) får senere navnet Sister Corita, da hun træder ind i nonneordenen, kommer fra USA og er på en gang nonne og popkunstner. En religiøs katolik og levende inspireret af både massekultur og nye medier.

Fra 1936-1968 har Søster Corita udover at være kunstner, underviser og aktivist, været katolsk nonne. I denne periode har hun boet og undervist i kunst på klosteskolen Immaculate Heart Community i Los Angeles, som har været kendt for sin moderne pædagogik og undervisning.

Søster Corita har brugt symboler og sprog fra det amerikanske forbrugssamfund, kombineret med religiøse og filosofiske tekster for at skabe en kombination af tro, kunst og hverdagsliv. Hun har forenet sin religiøsitet med et aktivistisk samfundsengagement og en tro på kunstens kraft.

Hun har **kombineret kommercielle slogans med poesi, tekster fra Bibelen, filosofi eller budskaber om fred og social retfærdighed.**

Sin nysgerrighed overfor det moderne har hun forenet med sit spirituelle forhold til Gud, et samfundsengagement og en tro på kunstens kraft. Hun har levet i en periode præget af markant politisk uro i USA og har som person og kunstner været optaget af fattigdom, racisme og krig. Hun har været aktivistisk, men hendes tilgang har altid taget udgangspunkt **i en håbefuldt og glædesfyldt tro på forandring**, ligesom humor har spillet en stor rolle for hende.

Hun har været en af de eneste kvindelige popkunstnere i verden og har fået meget anerkendelse for sin kunst i sin samtid, men er desværre ikke blevet husket særlig godt. Det er ikke utænkeligt, at det har at gøre med, at hun var en kvinde.

I 1962 udsendte Pave Johannes XXIII et dekret om "tilpasning og fornyelse af det religiøse liv". Det var starten på en bevægelse mod et mere moderne katolsk liv. Det betød bl.a., at nonnernes liv ikke længere var så restriktivt og lukket som tidligere, men at de i stedet fik mulighed for at åbne sig mod den omgivende verden og tage stilling til den.

I 1967 er det gadeskilte, der tiltrækker sig Søster Coritas opmærksomhed. Det kan være skilte som: "Wrong Way, One Way, Stop, Do not Enter". Med udgangspunkt i den slags skilte får Søster Corita skabt sine helt egne skilte – eller rettere billeder med skiltens blikfang kombineret med religiøse budskaber og poesi.

Dog var det ikke alle, der var så moderne som paven. Den lokale konservative ærkebiskop James Francis McIntyre brød sig ikke meget om åbenheden. Han var modstander af de moderne undervisningsmetoder, der blev praktiseret i den nonneorden, som Søster Corita var en del af og i særdeleshed med hendes kunst og popularitet. Han besluttede i 1967 at udelukke ordenen fra at undervise.

I 1968 blev striden mellem ham og søstrene appelleret til højeste sted, hvor det blev stadfæstet, at søstrene enten skulle genoprette en mere traditionel praksis eller anmode om dispensation fra deres løfter. 315 af de 380 medlemmer søgte dispensation og dannede derefter en ikke-katolsk organisation.

...

Det er påfaldende, at nonnerne bliver ekskluderet fra den katolske kirke præcis i 1968. Samme år, som ungdomsoprøret brød ud og det år, hvor den unge generation var i oprør overfor autoriteterne. Det virker paradoksalt at kirken slår hårdt ned på en nonneorden, som er i stand til at udbrede det religiøse budskab uden for egne rækker, præcis i det år, hvor der gøres op med autoriteter.

Denne ekskommunikation af nonnerne – i særdeleshed Søster Corita får mig til at tænke på Peter og Himmerigets nøgler.

Peter bliver ikke alene lukket ind i Himmeriget – nej han får "nøglemagten".

Søster Corita må efter 20 års ihærdigt arbejde for at give sin religiøse tro et moderne udtryk i tråd med samtidskunsten lide den tort, at den lokale ærkebiskop ikke kan acceptere den form for moderne religiøs tænkning.

Heldigvis betyder den handling ikke, at hun opgiver alting. Hun kan ikke længere undervise i kunst, som hun ellers har gjort i mere end 20 år – i alle tilfælde ikke på klosteret, hvor de har uddannet unge mennesker i kunst, men hun fortsætter selv med at være kunstner og bevæger sig i tiden herefter i en anden kunstnerisk retning.

...

Jeg er kommet til at tænke på, om denne ærkebiskop måske manglede et lille smykke?

Et smykke fra Nationalmuseet med nøglemagten. Med nøglemagten til at glæde sig over troens mangfoldighed og udbredelse til de kredse, der ikke normalt forholder sig til tro? Med nøglemagten til at glæde sig over Søster Coritas evne til at forene tro, hverdagsliv og kunst og på den måde nå langt videre ud, end til det ellers så lukkede klosterliv?

Smykket med Peters nøgle er en påmindelse om, at vi skal være kærlige, forstående og rummelige overfor hinanden. Det er ikke let, men det er det, som nøglemagten betyder.

Nøglemagten er ikke nogen magt, men kærlighedens præmis for vores liv. Vi er hinandens med-arbejdere, uanset hvor mange skel vi laver overfor hinanden og uanset, om ærkebiskoppen dømmes nonnerne ude fra deres kloster eller ej.

Heldigvis var Søster Corita ikke alene om at blive udelukket, for der er ikke nogen, som magter sit liv alene. Hun har kun kunnet klare sit liv og sin hårde skæbne, fordi hun har fået noget givet fra Gud, nemlig kærligheden og nåden, som hun har brugt sit liv på at folde ud, ligesom vi alle sammen skal bruge vores liv på at folde kærligheden og nåden ud.

Nøglemagten er, at vi skal løse hinandens knuder op i stedet for at dømme hinanden. Uanset om vi har dem i sindet eller i et smykke om halsen, så skal vi løse knuderne op. Vi skal lukke op for omsorg og tilgivelse. Vi skal lukke for gamle fjendskaber og binde nye bånd imellem os.

Den første kirke, som Skt. Peter var med i – som han var stifter af – den er ikke anderledes, end den kirke vi er i nu.

”Vi er Guds hus og kirke nu”, som Grundtvig har skrevet, ”bygget af levende stene”. ”Vi er dem, der står og får, nøglemagten alene.”

Så lad os dreje på nøglen, løse knuderne op, og binde nogle andre.

Amen

